

svět katolickýma očima MONITOR

publicistický čtrnáctideník

ročník XXII., číslo 18

28. 9. 2025 / neprodejné

Z OBSAHU Obětování katolíků kvůli ekumenismu

05

Katolická víra v srdci muslimského Maroka

10

O co je opravdu veden spor na Katolické teologické fakultě Univerzity Karlovy

15

Foto: R.Albrecht, valdstejn@seznam.cz / Člověk a Víra

Od slibů k obrácení

Konec září se každoročně pojí s národní svatováclavskou poutí ve Staré Boleslavi. Pokud se v daném roce konají volby, jako například letos, stává se tato oslava svátku trvalého knížete naší vlasti taktéž agitací stran a kandidátů celého politického spektra. Někdy nám to může připadat úsměvné, někdy nás to může trochu rozhodit, ale v každé případě je zajímavé sledovat, jak se v zemi, která je považována za ateistickou, snaží nejrůznější politická uskupení získat hlasy křesťanů.

Jak to tak bývá, před volbami jsou strany schopné naslibovat hory doly. A hlasy křesťanů se dají získat i „pokřesťanštěním“ volebního programu. Inu, když ptáčka lapají, pěkně mu zpívají. Některá z politických uskupení dané sliby možná myslí i vážně a jsou odhodlána je po volbách uvést v praxi. Je však dobré zamyslet se nad tím, jestli podle svých volebních programů i žijí. Vyzdvihují-li význam křesťanských hodnot, snaží se

křesťansky také žít? Chtějí-li podporovat rodiny, jsou sami řádnými manžely a manželkami? Hlásí-li se k církvi, souhlasí také s jejím učením? Propagují-li svobodu ve všech různých odvětvích, dokážou také respektovat odlišný názor?

Vybrat si dobře skutečně není jednoduché, a přesto je dobré, abychom jakožto křesťané projevili svůj názor a zodpovědně se starali o veřejné záležitosti, protože žijeme ve světě, do kterého máme přinášet světlo Kristova evangelia. A i pokud bychom našli ideální stranu, stále si musíme být vědomi toho, že samotným odvolením naše úloha nekončí. Nemůžeme očekávat, že byť sebelepší politická scéna nám z naší krásné vlasti udělá ráj na zemi. Pán Ježíš v podobenství říká, že „nebeské království je jako kvas, který vzala žena a zadělala do tří měric mouky, až se všechno prokvasilo“ (Mt 13,33) a svatý Pavel připomíná, že „malý kousek kvasu prokvasí celé

těsto“ (Gal 5,9). Tím kvasem jsme my. Jako křesťanů nás v České republice není mnoho, ale díky Boží pomoci máme moc prokvasit celou společnost, a přinést tak do ní radost z evangelia.

K tomu všemu je ovšem potřeba vnitřního obrácení každého z nás. Mohli bychom si říct, že na nás osobně to nestojí, a jet si dál ve svých zajetých kolejkách. A právě v takovém případě by pro nás mohla platit Ježíšova slova: „Když se však neobráátíte, všichni právě tak zahynete“ (Lk 13,5). Bůh s námi při budování tohoto světa počítá. K šíření Božího království můžeme přispět každý svým dílem, když se budeme snažit o autentický duchovní život a poctivě plnit každodenní maličkosti, které po nás Bůh žádá.

*P. Václav Šustr
vicerektor Papežské koleje Nepomucenum
v Římě*

Opomíjená genocida křesťanů v Nigérii

„Zkušenost křesťanů v Nigérii lze shrnout slovy: církev likvidovaná islamisty,“ řekl biskup Wilfred Anagbe podvýboru pro zahraniční záležitosti Sněmovny reprezentantů USA.

„Přiznám se vám: hodně jsem se modlil, aby zahraniční média upozornila na tragický osud křesťanů v Nigérii.“ Jeho Excellence Wilfred Anagbe z Makurdi ve státě Benue ve střední Nigérii je odvážný biskup. Poté, co před americkým Kongresem odsoudil snahu fulbských teroristů islamizovat centrální část Nigérie, byl napaden jeho rodný dům a vesnice. Letos v červnu bylo v jeho diecézi během pouhých dvou dnů zabito více než 200 křesťanů.

Deník *Il Tempo* s ním nedávno vedl rozhovor, aby prolomil mlčení o opomíjené tragédii jeho lidu.

Vaše Excellence, za posledních čtrnáct let bylo v Nigérii zabito více než 50 000 křesťanů. Co se to ve vaší zemi děje?

Především chci poděkovat deníku *Il Tempo* za to, že se zajímá o naši situaci. Opravdu potřebujeme, aby se svět dozvěděl, co se tady, a zejména v Benue, děje. Nejvýstižnějším slovem, které popisuje skutečnou situaci křesťanů v Nigérii, je genocida. To, co probíhá, je totální likvidace křesťanského obyvatelstva. Je to džihádická genocida, která je zároveň náboženskou válkou proti nám.

Co tím myslíte?

Již několik let je prostřednictvím násilných akcí realizována promyšlená strategie islamizace celých regionů země. Ve státě Benue, kde se nachází moje diecéze, tvoří devadesát osm procent obyvatel křesťané, přesto se tato oblast stala jednou z nejnebezpečnějších. Útočníci – muslimové pocházející z jiných oblastí – ničí kostely, zabíjejí bezbranné obyvatele, další nutí k útěku, vypalují jejich pozemky a pak se vracejí, aby je obsadili. Ale tento plán dobývání zahrnuje i nenásilné metody.

Jaké to jsou?

Mění názvy vesnic a nahrazují je arab-

Foto: Catholic Star News

skými. Islámský radikalismus přetváří společenskou dynamiku v Nigérii: nedávno dvanáct států během ramadánu na několik týdnů uzavřelo školy. V těchto oblastech však nežijí pouze muslimové. Nigerijským studentům to způsobuje vážné problémy. Školy se nezavírají ani v Saúdské Arábii nebo Afghánistánu – proč tedy v Nigérii?

Co si myslíte o těch, kdo popírají, že pronásledování nigerijských křesťanů je dílem islámského terorismu?

Popírají realitu. Někteří dokonce tvrdí, že to, co se v našich zemích děje, je důsledkem klimatických změn. Mocní se schovávají za politickou korektnost, místo aby čelili pravdě, a to je ochromující. Všichni vědí, co se nám děje, a je nutné to nazvat pravým jménem. Pokud to není náboženská válka, co to tedy je?

V červnu došlo k masakru 200 křesťanů ve vesnici Yelewata. Je nějaký příběh z této tragédie, který vám obzvlášť láme srdce?

Zapálili místnost a upálili uvnitř všechny, včetně tříletého a pětiměsíčního dítěte. Matka, která hledala útočiště na střeše,

byla nucena přihlížet masakru svých pěti dětí a v zoufalství se vrhla dolů. Masakr v Yelewatě je však jen špičkou ledovce: v našich vesnicích dochází k útokům denně. Máme svědectví o těhotných ženách, které teroristé vykuchali a jejich nenarozené děti pak odhodili.

Na Západě se tomu věnuje jen malá pozornost. Je tomu tak proto, že stále máme pocit, že se nás tento problém netýká?

Není pravda, že se vás to netýká. Vidíme přece, jak islámský radikalismus zapustil kořeny v Belgii, Francii a Velké Británii. Nigérii s více než 200 miliony obyvatel hrozí, že se propadne do naprosté anarchie, pokud tato krize přetrvá. Sousední země jako Mali, Burkina Faso a Čad nejsou schopny absorbovat miliony žadatelů o azyl a Evropa se na příliv takového rozsahu nemůže reálně připravit. Nejzodpovědnějším krokem – pro všechny – je proto vyřešit krizi u jejího zdroje a zajistit nigerijským křesťanům bezpečnost.

Diane Montagna, novinářka
Diane Montagna's Substack
Přeložil Pavel Štíčka

Vlna útoků na kostely v USA vyvolává obavy o náboženskou svobodu

V USA bylo v roce 2024 zaznamenáno přes 400 útoků na křesťanské kostely, které zahrnovaly vandalismus, žhářství či střelbu. Útoky se koncentrují hlavně ve velkých státech, ale obavy z ohrožení náboženské svobody rostou napříč celou zemí.

Ve Spojených státech bylo v roce 2024 zaznamenáno 415 útoků na 383 objektů. Vyplývá to ze zprávy *Family Research Council (FRC)* zveřejněné 11. srpna 2025. Útoky zahrnovaly především vandalismus (284 případů), žhářství (55), střelbu (28) a bombové hrozby (14), ale i fyzické napadení či narušení bohoslužeb. Ačkoli čísla představují mírný pokles oproti rekordnímu roku 2023 (485 incidentů), zůstávají výrazně vyšší než v minulosti – ještě v roce 2021 jich bylo méně než sto.

Útoky si v některých případech vyžádaly oběti na životech. V Athens v Tennessee byla zavražděna administrativní pracovnice, než pachatel zapálil kostel. V Ohio vyhořely během několika dní čtyři kostely, přičemž policie podezřívá jediného žháře. Nejvíce incidentů bylo zaznamenáno v Kalifornii (40), Pensylvánii (29), New Yorku (25), na Floridě (25)

a v Texasu (23). Některé méně osídlené státy, včetně Havaje, Idaha či Wyomingu, nehlásily žádný případ.

V roce 2022 byla část útoků spojena s potrátovou politikou po rozhodnutí Nejvyššího soudu USA, kterým byla zrušena téměř padesát let platná federální ochrana práva na potrat (tzv. *Roe v. Wade*), tyto případy v posledních letech výrazně ubyly. Mírně klesl také počet incidentů se satanistickou nebo s LGBTQ+ symbolikou.

Místopředseda *FRC* Travis Weber varuje, že takové činy – bez ohledu na jejich původ – jsou známkou znepokojivého kulturního posunu. Navzdory zásadním neshodám s pro-LGBTQ+ komunitami zpráva *FRC* výslovně odsuzuje útoky proti nim a zdůrazňuje, že nesouhlas v teologických otázkách nikdy neopravňuje k násilí.

Podle závěrů zprávy dnes čelí americké kostely, od velkých katedrál po venkovské kaple, hrozbám, které byly dříve nepředstavitelné. Důvody se liší, ale výsledek je stejný: komunity věřících zůstávají otřesené a hledají způsoby, jak chránit svá místa modlitby.

Zenit

Papež se modlí za zavražděného Charlieho Kirka a jeho rodinu

Papež Lev XIV. vyjádřil soustrast nad násilnou smrtí amerického aktivisty Charlieho Kirka a ujistil, že se modlí za něj i jeho rodinu. Zároveň upozornil na nebezpečí politického násilí a vyzval k dialogu místo polarizace.

Ředitel Tiskového střediska Svatého stolce Matteo Bruni v úterý odpověděl novinářům na otázky ohledně reakce papeže na vraždu Charlieho Kirka. „Vím, že během rozhovoru s novým velvyslancem USA papež potvrdil, že se modlí za Charlieho Kirka, jeho manželku a jeho děti a že vyjádřil znepokojení nad politickým násilím a hovořil o potřebě zdržet se rétoriky a instrumentalizace, které vedou k polarizaci spíše než k dialogu,“

uvědln Bruni.

Papež Lev XIV. se 13. září setkal s novým velvyslancem USA při Svatém stolci Brianem Francisem Burchem, když mu předal své pověřovací listiny a zahájil tak svůj mandát. Během této audience papež vyjádřil soustrast Kirkově rodině a své znepokojení nad politickým násilím.

Charlie Kirk byl americký politický aktivista, autor a mediální osobnost, který spoluzaložil organizaci *Turning Point USA*. Jednatřicetiletý Kirk byl 10. září zastřelen během veřejné akce na kampusu Utah Valley University. Jeho pohřeb se konal v neděli 21. září v Glendale v Arizoně.

Vatican News

SLOVO KNĚZE

Vidíme-li prostřený stůl a na něm pestrý výběr všeho možného, je těžké zabránit tomu, aby se nám sbíhaly sliny. Pana Pavlova nelze obejít, jsou to reflexy. Ale dříve než usedneme k bohaté tabuli, bychom si měli položit otázku, kdo nám onu hostinu přichystal a zve-li nás ke stolu za účelem našeho nasycení, nebo abychom se my sami ocitli též na jídelním lístku.

Často se dnes mluví o demografii, jak ubývá dětí, jak mladí nemají možnost dosáhnout na bydlení, jak se odkládá vstup do manželství, o nejistotě a nezajištěné budoucnosti atd. atd. A tak se „mluvící hlavy“ předhánějí v hledání řešení této problematiky a předkládají nám různé varianty řešení a často zdůrazňují, že právě oni mají ten nejlepší recept.

Možná dnešní mládež svazuje „svoboda volby“ a příliš bohatá nabídka a nemůže se rozhodnout, po čem vztáhnout ruku. A tak sedí u oné pomyslné tabule a tu si zobnou, tam si zobnou. A čas běží a u tabule najednou sedí dospělí nedospělci, kteří by už měli být dávno někde jinde. Jenže oni ještě neochutnali všechno a toto vědomí jim brání se zvednout a začít žít, protože se nechtějí spoutat definitivním rozhodnutím.

Není však takhle náhodou pouto lásky (v dnešním moderním pojetí, žel Bohu, dosti nepevné a krátkodobé) právě cestou ven z moderního bludiště možností a hodnot? Svatá Terezie z Lisieux měla jasno: „Výtah, který mne má vynést do nebe, je Tvá náruč, Ježíši!“ Nechat se tedy spoutat a pozřít Láskou, nabídnout se Bohu a nechat se jím vést je jedinou cestou, která má smysl, neboť má trvalý a pevný cíl.

Evermod Jan Sládek

*P. Mgr. Evermod Jan Sládek, O.Praem.
administrátor farnosti Zruč nad Sázavou*

KDYBYSTE MĚLI VÍRU

5. říjen 2025 – 27. neděle v mezidobí – Lk 17,5–10

Augustin

Možno to chápat tak, že žádali rozmnožení té víry, kterou věříme v to, co není vidět. Mluví se však také o víře ve skutečnost: když věříme tomu, co přijde, ne na základě slov, ale na základě přítomné reality. To nastane tehdy, když svatí budou mít otevřený pohled na samotnou Boží moudrost, skrze kterou bylo všechno stvořeno.

Teofylakt

Pán jim ukazuje, že prosí dobře a že mají neustále věřit, když jim ukazuje, že víra dokáže mnoho; proto následuje: „Pán řekl: Kdybyste měli víru jako hořčičné zrnko a řekli této moruši: Vyrvi se i s kořeny a přesaď se do moře!, poslechla by vás.“ V jednom výroku se setkávají dvě velké věci: přemístění stromu zakořeněného v zemi a zasazení do moře. Vždyť co se může zakořenit ve vlnách? Těmito dvěma věcmi se ukazuje moc víry.

Díky víře člověk zachovává Boží příkázání a zdobí jej skutky života. Zdálo se však, že by mohl upadnout do neřesti pýchy. Proto Pán vhodným příkladem předem napomenul apoštoly, aby se nechlubili svými ctnostmi, když řekl: „Když někdo z vás má služebníka a ten orá nebo pase, řekne mu snad, až se vrátí z pole: „Hned pojď a sedni si ke stolu?“

Jan Zlatoústý

Hořčici připomíná proto, že její zrno je sice malé velikostí, ale silou je nejsilnější ze všech. Naznačuje tedy, že i nejmenší část víry v něho dokáže velké věci. Nevysmívej se však, že apoštolové nepřemístili moruši. Vždyť neřekl: „přemístěte“, ale: „budete moci přemístit“. Nechtěli však, protože to nebylo třeba. Konali větší věci.

Béda

Nebo tu Pán přirovnává dokonalou víru k hořčičnému zrnku proto, že navenek působí skromně, ale v srdci je horlivá. V mystickém smyslu vyjadřuje moruše,

Masaccio: Mince v rybí tlamě (1424–1428)

jejíž plod i větve se zbarvují krvavou červení, evangelium kříže, které bylo vírou apoštolů slovem kázání vyrváno z židovského národa, kde mělo své kořeny, a přesazeno do moře pohanů.

Služebníci – protože byli drazé vykoupeni; neužiteční – protože Pán naše dobro nepotřebuje, anebo proto, že „utrpení tohoto času se nedají srovnat s budoucí slávou“ (Řím 8,18). Toto je tedy dokonalost víry u lidí: když splní všechny příkazy a přitom vědí, že nejsou dokonalí.

Ambrož

Je totiž samozřejmé, že nikdo si nesedne, aniž by předtím neprošel. Vždyť i Mojžíš musel nejprve projít, aby se mu naskytl velkolepý pohled. Tak jako ani ty neřekneš svému služebníku: „Posaď se,“ ale žádáš od něho ještě další službu, tak ani u tebe Pán nestrpí užitek jen z jediné práce a námahy. Dokud totiž žijeme, máme neustále pracovat. Proto následuje: „Připrav mi večeri, přepásej se a obsluhuj mě, dokud se nenajím a nenapiji.“

Nevychloubej se tedy, pokud jsi dobře posloužil v tom, co jsi měl vykonat. Poslouchá Slunce, naslouchá Měsíc, slouží andělé – ani my si tedy sami od sebe nemáme nárokovat chválu. Proto nakonec

dodává: „Tak i vy, až uděláte všechno, co vám bylo přikázáno, řekněte: Jsme jenom služebníci. Udělali jsme, co jsme byli povinni udělat.“

Cyryl

Pán však učí, že právo jeho moci vyžaduje od služebníků jakousi náležitou podřízenost, když dodává: „Děkuje snad potom tomu služebníku, že udělal, co mu bylo přikázáno?“ Nemyslím. Tím se léčí nemoc pýchy. Proč se povyšuješ? Nevíš, že když nesplníš povinnost, hrozí ti nebezpečí, a když ji splníš, neděláš tím nikomu laskavost? Jak říká Pavel: „Hlásám-li evangelium, není to důvod k chloubě, je to pro mne povinnost, a běda mi, kdybych nehlásal evangelium“ (1 Kor 9,16). Všimni si tedy, že i naši vládci neděkují, když někteří z poddaných vykonají služby, které jim byly uloženy, ale často svou laskavostí probouzejí v nich lásku a podněcují ještě větší touhu sloužit. Tak i Bůh sice od nás žádá službu na základě práva služby, ale protože je laskavý a dobrý, slibuje pracujícím odměny a velikost jeho dobroty převyšuje námahy poddaných.

přeloženo, zpracováno a redakčně upraveno podle www.catena aurea.sk

OBĚTOVÁNÍ KATOLÍKŮ KVŮLI EKUMENISMU

Katolíci, zejména ti mladší, jsou ve jménu křesťanské lásky nabádáni k větší otevřenosti vůči protestantům, což je obtížné, ne-li nemožné, odlišit od výzvy k tomu, aby byli méně katoličtí.

Není žádné tajemství, že katolické církvi ubývá členů. Podle výzkumu z Pew Research Center je těch, kdo katolictví opustili, zhruba čtyřikrát víc než těch, kdo se ke katolické církvi připojili. Vzhledem k tomu, že se tato statistika neustále zhoršuje, narůstá důraz na evangelizaci. Málokdo však dokáže formulovat, jak by měla vypadat. Značná pozornost se tedy věnuje snaze oslovit ty „z druhého táboře“ a splynout s protestanty.

Jako příklad slouží nedávný případ chatu skupiny mladých dospělých katolíků, které duchovní pokárali za to, že si vyměňovali zprávy s žertovným postojem k protestantským tématům. Katolíci, zejména ti mladší, jsou ve jménu křesťanské lásky nabádáni k větší otevřenosti vůči protestantům, což je obtížné, ne-li nemožné, odlišit od výzvy k tomu, aby byli méně katoličtí, i když by to ti, kdo toto chování prosazují, nikdy takhle upřímně nepřiznali.

Jedním z hlavních argumentů...

... proti nadšeným katolíkům je to, že budou protestanty urážet a tím je zapudí. Proto si na takové zprávy dávejte pozor, aby žertíky někoho neodradily. To je však poměrně nový přístup, v rozporu s lidským chováním a dlouhým řetězcem svatých, kteří říkali pravdu, protože to byla pravda a protože lidé mají právo ji slyšet. Edmund Kampián psal v *Decem rationes* (Deset důvodů) o protestantech způsobem, který by dnes nebyl považován za ekumenický:

V průběhu celých patnácti století tito muži nenacházejí město, vesnici ani domácnost, které by se hlásily k jejich učení, dokud nějaký nešťastný mnich krvesmilným sňatkem nepřipravil o věneček panu zaslíbenou Bohu, švýcarský gladiátor nezosnoval spiknutí proti své vlastní zemi nebo se Ženevy nezmocnil ocejšovaný uprchlík.

Jeho myšlenky byly navzdory jízlivé-

Foto: Catholic Church England and Wales / flickr

mu vyjadřování pravdivé a spis *Decem rationes* měl obrovský vliv jak tím, že zvýšil počet konverzí, tak tím, že inspiroval demoralizované katolíky. (Kampián byl nakonec pro svou víru zabit.) Kdyby byla současná metoda konverze prostřednictvím vlažnosti platná, Kampián by se svým čtenářům jedinečně odcizil, ale to se nestalo.

Pravda někdy bolí a humor tu bolest může zmírnit. Chesterton byl milován pro svůj důvtip, s nímž tvrdil, že „protestantismus přivedli na svět lidé, kteří si byli jisti svou neomylností, a žije dál v lidech, kteří si nejsou jisti, že vůbec existuje něco spolehlivého a bez chyb“. Nelze určit, kolik lidí po své vlastní konverzi obrátil ke katolictví, ale víme, že jich bylo hodně a že se sám nikdy nestyděl říkat pravdu.

Mše s tamburínami, Světové dny mládeže s hostiemi v plastových krabicích i snahy napodobovat megasbory opomíjejí, že lidi po celé věky něco přitahovalo. Všechny tyto pokusy obracet

lidi ředěním by nás mohly vést k otázce: Proč by se vůbec někdo měl stát katolíkem? Pokud je katolictví pouze jedna denominace mezi mnoha jinými přijatelnými možnostmi, proč by někdo souhlasil s vyšším pověřením, které se pojí s konverzí? Katolictví nás žádá, abychom se změnili. Pokud ho nelze vymezit jako v určitém smyslu lepší než ostatní denominace, pak by příslušníci jiných křesťanských vyznání nevnímali žádný důvod ke konverzi, natož k oběti, která s ní často jde ruku v ruce.

Pro mnohé konvertity...

... znamená přestup ke katolictví ztrátu kontaktu s ostatními členy rodiny a odmítnutí starými přáteli. Lidé toto vše nepodstupují proto, že katolíci jsou milí lidé (byť často opravdu jsou). Jdou do toho, když nabudou přesvědčení, že to, co o sobě Církev tvrdí, je pravda, a že to tudíž je nejlepší způsob, jak sloužit Kristu. Zmíněné oběti přinášejí jako projevy lásky. Představa, že katolictví lidi zaujme,

pokud budeme méně mluvit o rozdílech a poukazovat jen na to, co máme podobné, je prostě mylná. Není důvod konvertovat k tomu, co člověk už má.

Pak tu je téma toho, co je dlužno věrným katolíkům, aby nebyli vydáni na oltář konverze. Musíme implicitně tvrdit, že by na tom byli lépe nebo přinejmenším stejně, kdyby byli někde jinde – bez svátostí a depozita víry? Právě to děláme, když se vyhýbáme tomu, abychom směle mluvili o své víře. Je urážlivé tvrdit, že odlišnosti naší víry jsou tak nepodstatné, protože ctíme světce, kteří zemřeli za to, co teď redukuje na nepatrnou odlišnost.

Když sv. Atanáš bojoval s ariánskou herezí, nezdráhal se mluvit o rozdílech mezi stoupenci Trojice a ariány, i když bylo pravda, že toho měli hodně společného. Nelze však přehlížet, když někteří lidé žijí v bludu ohledně toho, co je opravdu hodně důležité. Proto místo konverze ředěním prohlašoval, že „i když je tradice věrných katolíků už jen hrstka, tvoří pravou církev“.

Aby nedošlo k mýlce, nikdo nevyzývá

k agresivitě vůči potenciálním konvertitům, a dokonce ani vůči protikatolicky naladěným protestantům. Stejně tak ovšem není prostor pro mlčení, jímž bychom se podíleli na vině, ale které je dnes mnohem běžnější než zmíněná agresivita. Pokusy zaplnit poloprázdné kostely už desítky let představují ostudnou kapitulaci buď před jinými vyznáními, nebo před rozvráceným světem kolem nás.

V roce 2010 byl papež Benedikt XVI. uvítán ve Westminsteru opatství, které je anglikánské od roku 1550, kdy odtud Alžběta I. pod hrozbou smrti vyhnala mnichy. Benediktova návštěva měla poměrně značnou publicitu, protože tam katolický papež nikdy předtím přivítán nebyl. Měli bychom však chválit to, že současné generace (katolíků i anglikánů) už odlišnosti nezajímají? Pomohly takové projevy ekumenismu přitáhnout lidi blíž k Bohu a blíž k Pravdě? Zaplnily poloprázdné kostely?

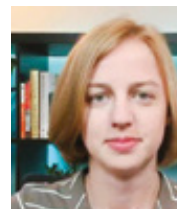
V prostředí všeobecného klamání, relativismu a lhostejnosti budou katolíci i potenciální konvertité vždycky potřebovat pravdu. Může se jevit jako radikální,

šokující, nebo dokonce urážlivá. Je však zároveň jediným lékem na to, co nás sužuje. Lidské srdce po ní prahne, protože jsme byli stvořeni pro Něho.

Když opouštíme tradice, rituály a pravdy, předávané tisíce let, nikterak nám to neprospívá. Zakotvují nás v duchovní říši stejně jako domov ve světě pozemském. Budeme-li kvůli těm, kdo dosud hledají, svůj domov opouštět, zjistíme, že jsme ztraceni všichni.

Sarah Cainová
Crisis Magazine

Přeložila Alena Švecová

Sarah Cain
politická a kulturní komentátorka

U VOLEBNÍ URNY HLEDÁME ZÁSTUPCE, NE SPASITELE

Moravský kněz Jan Topenčík ve svém pořadu *Z deníku venkovského faráře* kdysi vzpomínal, jak se jako malí kluci za první republiky smáli starobylé střelné modlitbě: „Aby Pán Bůh potentátům rozum zachovati ráčil.“

Když se dnes, pár týdnů před volbami do poslanecké sněmovny, podíváme na českou politickou scénu, zdá se, že jsme na tuto modlitbu zapomněli až příliš snadno.

Věřící katolík dnes stojí před nelehkým rozhodnutím. Strany, které se verbálně hlásí ke křesťanství, v uplynulých letech mlčely tam, kde měl zaznít silný, statečný hlas. A politici, kteří se při mších rádi ukazují v první lavici, pak

v parlamentu hlasují pro smrt v různých podobách – ať už jde o umělé potraty, eutanazii nebo opatrné mlčení v debatách o nich. Když dojde na lámání chleba, buď cudně hledí jinam, nebo takticky mizí na toaletu. Obyčejný farník tak najednou zjišťuje, že křesťanskými hesly nejvíce mávají ti, kdo křížek poznali leda při focení na volební letáčky.

Jenže křesťan se nemůže zbavit své odpovědnosti. „Císaři, co je císařovo,

Bohu, co je Boží,“ říká Kristus. Věřící laik nemůže zůstat lhostejný k politice, pokud se dotýká lidské důstojnosti. Mlčení, útěk, vnitřní emigrace – to vše jsou lákavé reakce na frustraci dneška. Kdo má ovšem hlas, má i odpovědnost.

A ne, odpovědností opravdu není to, že se ve čtvrtek večer podíváme na lehce trapnou televizní show, které se stále ještě říká „Velká předvolební debata“. Rozhodovat se podle takových náhražek možná

Foto: Martin Strachon / Wikimedia Commons

uklidní svědomí falešným cukříkem, ale výsledkem může být volba horší než náhodný los.

Stále častěji slyšíme povzdech: „Tentokrát už opravdu není koho volit.“ Pak je možná čas pokorně si připomenout: věřící nevolí spasitele, ale svého zástupce. Ve volbách nehledáme Boha. Hledáme občana, který je ochoten hájit ústavní hodnoty, lidskou důstojnost a pravdu v souladu s naším svědomím. Někdy jde o volbu menšího zla. Jindy o symbolický hlas pro někoho, kdo třeba nepřekročí pětiprocentní hranici, ale stojí za tím, čemu věříme. A někdy může být i neplatný hlas – prázdná obálka – legitimním protestem proti volbám, kde všichni zúčastnění popírají základní hodnoty: život, rodinu, svobodu.

Křesťan nesmí být naivní. Nevolí si pastýře, ale – alespoň podle etymologie slova v evropských jazycích – svého vyslance. A při tom by se měl ptát: Kdo odolá cenzuře, ideologii a nálepkování? Kdo šíří nenávist pod rouškou morali-zování – a kdo naopak, jako milosrdný Samaritán, podává ruku i nepříteli?

Ne, nejde o to vést kulturní války. Jde o rozlišování. Kristus říká: „Buďte chytří jako hadi a bezelstní jako holubice.“ Křesťan nemá být agresor ani hlupák. Nemá se nechat oklamat. Křížek na krku se stal módním doplňkem kandidátů. A všichni jistě známe leckterého adepta mandátu, který před volbami oběhne každou neděli několik kostelů, aby se

zalíbil. Ne Bohu, ale voličům. V jednom kostelíku čte první čtení, ve druhém pronáší přímluvy, ve třetím nese obětní dary – a vše, pokud možno, ještě zopakuje ve vedlejším okrese. Každý hlas se přece počítá. A fotografie s biskupem? To je cenný artefakt katolického předvolebního marketingu.

Není divu, že se věřící při pohledu na to vše vrací ke slovům Krista: „Běda vám, zákoníci a farizeové, pokrytci!“

K odpovědné volbě patří i znalost aktuálních postojů kandidátů, protože volba ze setrvačnosti odpovědná být nemusí.

Ale možná bychom měli volit s rozvahou. Pokud by existovala volební kalkulačka pro křesťana, mohla by patrně zahrnovat alespoň tato kritéria:

1. Ochrana života od početí po přirozenou smrt. Odmítání umělých potratů, eutanazie, asistované sebevraždy. Život jako posvátný dar.

2. Podpora manželství jako svazku muže a ženy, otevřeného přijetí dětí, s úctou k důstojnosti každého člověka bez rozdílu.

3. Svoboda svědomí a náboženství. Právo rodičů na výchovu dětí podle víry. Odpor k ideologické indoktrinaci.

4. Odmítání ideologií a kulturní revoluce. Kritika genderové agendy a transaktivismu, důraz na přirozenou antropologii.

5. Odmítání cenzury. Obhajoba svobody projevu a práva diskutovat.

6. Zdržení se zneužívání víry. Odmítnutí laciného katolického marketingu bez obsahu.

7. Obrana národní suverenity. Důraz na subsidiaritu, odmítnutí přenosu moci na nevolené nadnárodní struktury.

8. Úsilí o mír. Odmítnutí zbrojního lobbismu. Důraz na lidský život, příměří a pokoj.

To nejsou výstřelky fanatiků, ale základy přirozeného zákona a morálního řádu, jak je hlásá Církev. Politika, která tyto hodnoty systematicky přehlíží, není přijatelná, i kdyby se oháněla svatými slovy.

Papež Lev nedávno francouzským křesťanským politikům řekl: „Veřejný činitel nemá být vnitřně rozpolcen: není na jedné straně politik a na druhé křesťan. (...) Jsem si vědom toho, že otevřeně křesťanské nasazení služebníka není snadné, zejména v některých západních společnostech, kde jsou Kristus a jeho církev marginalizováni, často ignorováni a někdy i zesměšňováni. Jsem si také vědom tlaků, stranických omezení a ‚ideologické kolonizace‘ – abych použil výstižný výraz papeže Františka –, kterým jsou politici vystaveni. Potřebují odvahu: odvahu říci ‚Ne, nemohu!‘, když je v sázce pravda. Také zde jen pouto s Ježíšem – ukřižovaným Ježíšem! – dává odvahu trpět pro jeho jméno. Svým učedníkům řekl: ‚Ve světě jste v tísní; ale buďte stateční: dobyl jsem svět.‘“

Volit podle svědomí znamená myslet, porovnávat, ptát se: koho moje volba posiluje? A možná je opravdu na čase se znovu modlit:

„Aby Pán Bůh potentátům rozum ráčil dát – a pak zachovat.“

Hana Lipovská

Ing. Hana Lipovská Ph.D.
ekonomka

CHARLIE KIRK, RIP

Vražda Charlieho Kirka 10. září šokovala svědomí lidí, protože on to dělal správně; přesně tak, jak se to má ve svobodné a slušné společnosti dělat: diskutoval.

Diskutoval se studenty. Nezalozil paramilitární hnutí, nepochodoval v ulicích v hnědých či černých košilích, nepřipravoval teroristické či bombové útoky, nýbrž diskutoval. Slušně, věcně, zábavně. Diskutoval se studenty na univerzitách. Byl za otevřenou výměnu názorů. Jeho turné mělo název „Dokažte mi, že se mýlím“. Byl ochoten diskutovat se všemi, i svými – či hlavně svými – oponenty.

Tak se to má dělat. Kvůli tomu za to ale dostal kulku. Byl zavražděn. Příští měsíc by měl 32 let. Zůstala po něm vdova, dvě malé děti, smutek příbuzných a mnoha jeho obdivovatelů.

Byl zavražděn za svobodu projevu; za to, že svobodně vyslovoval své názory. Pro vraha bylo nepřijatelné, aby Charlie Kirk své názory říkal a šířil dál, proto ho zavraždil. Každý, kdo miluje svobodu slova a projevu nemůže než jeho vraždu odsuzovat. Když před deseti lety islamističtí teroristé v Paříži vystříleli redakci humoristického časopisu *Charlie Hebdo*, univerzální, všeobecnou reakcí všech bylo „*Je suis Charlie*“ – „Jsem Charlie“. Slušnou reakcí všech by i nyní mělo být „*Je suis Charlie*“, v tomto případě Charlie Kirk.

A pak jeho vražda šokovala svědomí slušných lidí, i proto, že mnozí, hlavně na internetu, ji vítali, oslavovali a velebili. Vraždu člověka kvůli jeho názorům. Není nutné souhlasit se všemi názory nějakého člověka, ale přeci všichni bychom měli být proti jeho vraždě, ne ne? I kdybych měl názory úplně opačné než někdo jiný, přesto bych nechtěl, aby byl zavražděn, byl bych proti jeho vraždě, pokud on sám je kriminálně nevinný člověk a není sám tyran či masový vrah (typu Heydrich). Je smutný pohled na lidi, kteří slavili a vítali vraždu Charlieho Kirka; a měli by v nás vzbuzovat spíše lítost nad jejich ubohostí než náš vztek.

Charlie Kirk se stal politicky a společensky aktivní krátce po skončení střední

Foto: charliekirk1776 / IG

školy, v roce 2012, když mu bylo osmnáct let. Byl přesvědčen, že vzdělávání na amerických školách je posunuto levicově-liberálním směrem, proto založil organizaci mladých lidí hájících konzervativní a křesťanské názory. Dal ji název *Turning Point USA* (Bod obratu USA) a stala se velice populární. Sám Kirk se stal vzorem hodným následování pro mnohé mladé lidi v USA napravo od středu.

V letech 2016, 2020 i 2024 podporoval zvolení Donalda Trumpa prezidentem a ve volbách 2024 se přičinil o to, že volební účast mladých pravicových lidí byla vyšší než obvykle (mladí lidé nemívají tak vysokou volební účast jako lidé středního či staršího věku), a i to přispělo

ke znovuzvolení Trumpa prezidentem.

Jaké měl názory Charlie Kirk? Jak jsem uvedl, nemusíme souhlasit se všemi z nich, dokonce ani s žádným z nich, abychom jeho vraždu odsuzovali jako zločinnou, zlou a ve svobodné a slušné společnosti nepřijatelnou. Některé jeho názory byly standardní pravicové, tedy konzervativní a klasicky liberální: osobní svoboda a odpovědnost, svoboda slova a projevu. Byl proti ilegální imigraci. Myslel si, že podpora Ukrajiny není primárně americkou záležitostí (je primárně záležitostí evropskou). Byl přesvědčen, že jsou jen dvě pohlaví, mužské a ženské; nebyl stoupencem transgenderu. Domníval se – a tak i žil a přesvědčoval o tom také ostatní mladé lidi v USA –, že pro

mladé lidi, mladé ženy a mladé muže, je dobré se vdát a oženit, uzavřít manželství, mít děti – a to udělá jejich život lepším a šťastnějším, než např. věčné oslavy, zábavy a večírky. Tvrdil, že američtí černoši nejsou vždy a jen oběťmi a běloši vždy a jen pachatelé; každého člověka chtěl posuzovat individuálně. Vyslovoval názor, že za smrt George Floyd v květnu 2020 může více než násilí bílého policisty při zatýkání (klečel mu na krku) fakt, že byl zdrogovaný. Charlie Kirk byl stou-

pencem práva dětí před narozením na život, a tedy odpůrcem potratů.

A byl taky křesťanským apologetou, misionářem mezi mládeží; snažil se ji přesvědčovat, že křesťanství má a dává smysl. Byl v tom úspěšný, stal se vzorem pro desetitisíce, možná statisíce mladých lidí...

Charlie Kirk, *requiescat in pace*. Ať Bůh chrání jeho vdovu, jeho malé děti, pomáhá jim i všem těm, kdo rádi svobodně, slušně a nenásilně diskutují

a vraždy kvůli názoru odsuzují.

Roman Joch

MUDr. Roman Joch
publicista a komentátor

BYL JSEM TAM

Ano, byl jsem na zádušní mši svaté za Charlieho Kirka. Původně jsem to neplánoval, ale pak jsem viděl, jak nejrůznější mluvící hlavy naznačují, že to bude tak trochu fuj–fuj akce, a to jsem si řekl, tak bacha, tady někdo naznačuje, že lepší lidi by se měli Týnu vyhnout obloukem, a to se mi nelíbí.

I když asi tuším, v čem mohlo spočívat jádro jejich námitky, totiž že posvátné věci a posvátné obřady nemají sloužit jako prostředek k něčemu, třeba jako demonstrace síly nebo jako výčitka. A tak jsem byl docela zvědavý, co tam uvidím. A viděl jsem tam kostel plný usebraných lidí, dost z nich se modlilo a zpívalo, ale mnoho ani nevědělo, kdy se sedá a kdy vstává. Z toho jsem měl obzvlášť radost, protože to znamená, že si do kostela našli cestu lidé, kteří tam běžně nezavítají. Možná i taková, jimž víra přijde jako snůška báchorek, anebo alespoň od života odtažené učení, možná vznešené, ale dosti nepraktické a záhadné. A říkali „má vina, má velká vina“, poslouchali poselství o tom, že láska musí být silnější než nenávisť, a při přijímání si přišli pro křížek.

Neviděl jsem tam ani agresi, ani zlost, jen smutek a soucit. A politiky. Ano, ti tam byli, za vládu tedy nikdo, a jestli se přišli jen zviditelnit nebo také uctít památku mrtvého, anebo od každého trochu, to už je jejich věc. Byli tam vlastně docela nezajímaví, mnohem zajímavější bylo to množství mladých.

Samozřejmě mi trochu vadilo, že i při takové příležitosti musel kostelem procházet ministrant s košíčkem a vybírat peníze, ale kdo byl kdy v Týnu, ví, že tam

Foto: Martina Rehorová / Člověk a Víra

jsou v tomhle důslední. Co tím však říkáme těm, kdo do kostela zabloudí poprvé v životě, to nevím, možná ukazujeme, že i to svícení v průběhu mše svaté něco stojí. Mnohem víc mě ale štváli novináři, kteří měli potřebu fotit lidi při modlitbě nebo v okamžiku přijímání. Asi netuší, o jak intimní chvíle jde. Snad jsou barbary jen z neznalosti, nikoli ze zlé vůle.

O těch lidech, kteří stáli venku s cedulemi a pokřikovali na pana kardinála, se mi psát nechce, je mi jich líto. Nesou si životem svá zranění, ale přiznám se, že mě by nenapadlo jít protestovat ani na zádušní mši svatou za Mao Ce-tunga.

Pan kardinál se při kázání přiznal, že o Charliem Kirkovi slyšel poprvé až po atentátu, a mnozí tak mohou říkat, vidíte, vidíte, je to jen účelový smutek, ve skutečnosti chce rozdělovat společnost. Ale ne, myslím, že tak to není. Když chcete,

aby něčí hlas neměl velký dosah, nechte ho svobodně znít a vystavte ho konfrontaci. Buď obstojí, nebo ne. Pokud ho umlčíte násilím, je to, jako byste mu dali megafon. Voňavým lidem se to nemusí líbit, ale ta vražda z Charlieho učinila hrdinu svobodné diskuse.

Kéž svůj klid a pokoj nalezne nejen on, ale i tato rozdělená a pozraňovaná společnost.

Jakub Kříž
Právo v dešti

JUDr. Jakub Kříž, Ph.D.
právník, vysokoškolský pedagog

KATOLICKÁ VÍRA V SRDCI MUSLIMSKÉHO MAROKA

„Můj Otče, odevzdávám se ti... Jsem připraven na všechno, všechno přijímám.“ V marockém Rabatu jsem klečel při adoraci, obklopen 800 univerzitními studenty z desítek afrických národů, a zpíval Modlitbu odevzdání, kterou před 130 lety napsal nedávno kanonizovaný svatý Charles de Foucauld.

Vysloužilý francouzský voják „Karel od Ježíše“ se v roce 1883 vydal do Maroka v přestrojení za marockého Žida, zmapoval zemi a vydal se do jejích nejdlejších oblastí. Tento milovník severní Afriky po sobě zanechal odkaz, který žije dál v modlitbách stovek mladých lidí, shromážděných na víkendů modliteb a společenství pořádaném diecézí Rabat.

Církev, kterou málokdo očekává

Takovou představu si s Marokem spojuje málokdo. Při zmínce o tomto severoafrickém království se nám možná vybaví barvitě trhy a písčité duny. Jen málo z nás však zřejmě ví o živé realitě církve v Maroku, zakořeněné v mučednictví, rostoucí díky řeholním společenstvím, která zasvětila život službě, a udržované různorodou, věřící mládeží.

V Maroku žije přibližně 30 000 katolíků, to znamená, že tvoří méně než 1 % populace, přičemž údaje se liší kvůli nedostatku informací o marockých konvertech ke křesťanství. Přestože je konverze ke křesťanství společensky odmítaná a „proselytismus“ je přísně zakázán, kostely hostí různorodá společenství. Velkou většinu katolíků v Maroku tvoří studenti z celé subsaharské Afriky. V mé farnosti svatého Františka z Assisi ve Fesu je zastoupeno asi 30 zemí, přičemž téměř všichni věřící jsou studenti ve věku kolem dvaceti let. Rabatský arcibiskup, kardinál Cristóbal López Romero, uvedl, že v Maroku žijí katolíci ze „100 různých zemí“.

Když jsem poprvé přijel do Maroka studovat arabštinu jako student George Mason University, nevěděl jsem, co od církve očekávat. Byl jsem poctěn, že mě rychle přijali do svého společenství plného radosti, kde moje víra mohla růst.

Část kněží působící v rabatské diecézi. Foto: dioceserabat.org

Mučedníci a misionáři

Moderní církev v Maroku, jež byla po expanzi islámu oddělena od starověké římské severoafrické církve, má skutečně kořeny v řeholních společenstvích, která přicházela přes Gibraltarskou úžinu konat misii. Jak mi řekla jedna řeholní sestra, Maroko bylo odedávna „františkánským územím“. Sám svatý František vybral pět bratrů, aby do Maroka přinesli evangelium. Tito bratři, arabsky hovořící svatý Berard z Carbia a jeho čtyři společníci, dorazili v roce 1220 do Marrákeše a na trhu hlásali radostnou zvěst. Po neúspěšných pokusech vyhnat je zpět do Evropy je nakonec sultán osobně stal. Když se svatý František dozvěděl o mučednické smrti bratrů, poznamenal: „Nyní mohu opravdu říci, že mám pět menších bratrů,“ čímž zdůraznil jejich statečnost.

Navzdory politickým potížím misionáři do Maroka přijížděli dál. V období, kdy barbarští piráti unesli tisíce Evropanů a odvezli je jako otroky do Maroka,

byl některým duchovním umožněn přístup, aby sloužili křesťanským zajatcům. Trinitáři a mercedariáni – například francouzský kněz Dominique Busnot, který vydal spis, v němž vylíčil život za vlády nechvalně proslulého sultána Moulaye Ismaila – se snažili vyjednat propuštění zotročených křesťanů na svobodu.

Klíčovou postavou katolicismu v Maroku i v celé severní Africe je svatý Charles de Foucauld, svatořečený v roce 2022. Je považován za oblíbeného patrona církve v Maroku. Jeho hluboká úcta k severní Africe a muslimským bratrům žije dál v mnoha řeholních společenstvích inspirovaných jeho životem, z nichž jedním jsou Malé sestry Ježíšovy. V mém domovském Fesu žijí ve starém městě čtyři malé sestry Ježíšovy, pracují mezi místními obyvateli a tiše svědčí o evangeliu životem, jaký vedl Ježíš v Nazaretě. Přijímají prostotu skrytého Kristova života a snaží se žít jako pokorné svědkyně evangelia mezi svými muslimskými přáteli.

Marrákeš: Farnost svatých mučedníků z Marrákeše. Foto: Diocèse de Rabat / FB

teli, spolupracovníky a sousedy.

Řeholní společenství

Činnost řeholních společenství v Maroku v žádném případě neskončila. Po absolvování univerzity s hlavním oborem zaměřeném na mezinárodní politiku a vedlejším zaměřením na arabštinu jsem se vrátil učit angličtinu do Fesu, kde nyní již rok žiju. Během tohoto roku jsem měl možnost tuto zemi lépe poznat a v každé farnosti, kterou jsem navštívil, jsem se setkal s úžasnými řeholníky, kteří různými způsoby slouží společnosti. V Tangeru jsem se setkal s misionáři milosrdenství, v Marrákeši s živou skupinou františkánů, kteří spravují kostel pojmenovaný po tamních mučednících, a strávil jsem den s několika bratry františkány, kteří žijí v Meknesu a vedou Jazykové centrum svatého Antonína, kde téměř zdarma pořádají jazykové kurzy pro marocké studenty z rodin s nízkými příjmy.

Asi nejpůsobivější setkání s řeholí v Maroku jsem však zažil ve městě Udžda, které leží na marocké hranici s Alžírskem. Zde tři kněží z Misionářského institutu Consolata – Ital, Keňan a Konžan – a několik řeholních sester slouží mnoha migrantům, kteří přicházejí do Maroka. Když mě kněží provedli svým střediskem pro přijímání uprchlíků, šokovalo mě, že tito

mladí muži pocházejí ze všech koutů Afriky a utíkají před válkou a násilím v zemích, jako je například Súdán. Misionáři z institutu Consolata, kteří vidí potřeby migrantů, neúnavně pracují na této vinici, která jim byla svěřena.

Sledovat den v životě těchto kněží bylo opravdu působivé. Navzdory nestálým zprávám o nemocech, strádání, a dokonce i smrti během nebezpečné cesty migrantů, jejímž cílem je Evropa, vyzařovali tito tři kněží jen radost. Žertovali s uprchlíky, z nichž některým nebylo víc než 14 let, a slyšel jsem je zpívat, když se věnovali svým každodenním povinnostem. Velkoryse otevřeli dveře všem potřebným a poskytli procházejícím bezplatnou lékařskou péči, jídlo a místo k přespaní. Současně dbali na to, aby všichni hosté plnili svou roli, fungovali jako rodina při přípravě jídla, mytí nádobí a praní prádla. Při večerní mši svaté se kněží společně vroucně modlili, aby byly vyslyšeny modlitby těchto migrantů, aby našli bezpečí a stabilitu, kterou hledají.

Úcta k minulosti

V den Památky všech věrných zesnulých jsem se připojil k našemu faráři, otcí Matteovi Revellimu, a několika dalším farníkům ve Fesu, abychom se vydali na každoroční žehnání hrobů na místním

křesťanském hřbitově. Při vstupu se ukázala poklidná mozaika kdysi jistě bohatě zdobených hrobů, jejichž detaily během desetiletí vybledly. Jména byla většinou francouzského původu, i když nápisy odhalovaly i jména španělská, italská a německá. Poté co jsme prošli kolem rozsáhlého prostoru s hroby vojáků z druhé světové války, mě duchovní upozornil na hroby asi 90 řeholních sester. Ty obětovaly svůj život službě v různých částech Fesu – založily Školu svaté Terezie, která je stále v provozu, pracovaly jako zdravotní sestry, a dokonce provozovaly podnik na sterilizaci mléka. Dále otec Matteo gestem ukázal na velký náhrobek s nápisem „Otcové františkáni“. Zde, jak vysvětlil, je pohřben otec Michel Fabre, františkánský kněz, který byl roku 1912 zabit ve Fesu během protifrancouzského povstání.

Připojili se k nám dva starší muži, Španěl a Francouz, kteří ve Fesu vyrostli, a vzpomínali na své dětství ve francouzském Maroku. V padesátých letech 20. století žilo jen ve Fesu přes 10 000 katolíků. Na 1360 dětí navštěvovalo hodiny katecheze a každý měsíc se zde uzavíraly sňatky a křtili děti.

Vzhledem k tomu, že počet katolíků ve Fesu klesl na pouhé stovky, může se zdát, že zde katolické komunitě chybí vitalita. Zjistil jsem však, že to zdaleka není pravda.

Život ve farnosti dnes

Studenti v mé farnosti slaví životní události společně, komunita pořádá po celý rok tematické večery, Mariina legie organizuje v květnu mariánské oslavy a skupina charismatické obnovy nabízí celonoční modlitební vigilie, abychom jmenovali alespoň některé z aktivit. Působení v pastoračním týmu farnosti mi v uplynulém roce umožnilo lépe porozumět tomu, jak služba funguje na farní úrovni. Protože farnost je převážně francofonní, snažili jsme se více podpořit zástupce jazykových menšin, konkrétně anglicky, španělsky a portugalsky mluvící, kteří se někdy mohou mezi francouzsky mluvící většinou cítit ostraněni. Náš farář se cíleně modlí eucharistickou modlitbu v různých jazycích a každou neděli je druhé čtení přednášeno v některém z méně zastoupených jazyků.

Jako anglicky mluvící menšina ve farnosti jsme se snažili vytvořit společenství, kde bychom se mohli scházet, modlit a společně růst prostřednictvím duchovních obnov, společných večerí a biblických studií. Bylo požehnáním vidět, jak tato skupina roste a studenti nacházejí místo, kde se cítí dobře ve spojení s Bohem a podobně smýšlejícími lidmi.

Život křesťana v Maroku může být místy osamělý, a proto toto silné společenství církve hraje důležitou roli. Maroko je výrazně nábožensky založená země, kde islám prostupuje snad všechny oblasti života. Pyšní se dlouhou historií tolerance a lidé mají sklon křesťanství jednak respektovat a zároveň jsou zvědaví a chtějí se o mém náboženství dozvědět víc. Je to také země, kde je islám státním náboženstvím a král je vnímán jako hlava vlády i věřících. Zpráva amerického ministerstva zahraničí o mezinárodní náboženské svobodě za rok 2021 uvádí, že Maroko „kriminalizuje činy a projevy podřívající islámské náboženství“.

Téměř každý den se mě někdo ptá na mou víru, ať už je to taxikář, prodavač zeleniny nebo dítě hrající fotbal na ulici. Musel jsem se rychle zdokonalit v marocké arabštině, abych byl schopen svou víru vysvětlit, když se mě lidé zeptají, a zdůraznit náš společný abrahámovský původ. I když se tyto rozhovory a mezináboženský respekt ukazují jako skvělé rysy v dnešním často rozděleném světě, potřeba společenství mezi stejně smýšlejícími lidmi zůstává.

Jak mi vysvětlil jeden kněz v Maroku, jsme jako stromy, které potřebují vodu. Když žijeme v Maroku, v zemi, kde je horlivě praktikováno jiné náboženství, mohou naše kořeny růst hlouběji, pokud hledáme odpovědi a způsoby, jak uvažovat o vlastní víře. Zároveň však mohou naše větve nad zemí řídnout a slábnout, pokud nejsou často vyživovány prostřednictvím svátostí, modlitby a křesťanského společenství.

Postní doba a Velikonoce

Letos na jaře jsem poprvé strávil postní dobu a následně Velikonoce v Maroku. Postní doba se tentokrát překrývala s většinou ramadánu, a tak jsem se rozhodl, že v rámci postní praxe vyzkouším půst

Meknes: Farnost Panny Marie olivovníků. Foto: Diocèse de Rabat / FB

od jídla a vody ve stylu ramadánu – od východu do západu slunce. Ukázalo se, že je to krásný způsob, jak se sjednotit s muslimskými bratry a sestrami, a zároveň to otevřelo mnoho skvělých rozhovorů o víře, půstu a modlitbě. Každý večer během měsíce ramadánu se západem slunce se z hradů obklopujících středověké město Fes ozývala palba z děl, která upozorňovala obyvatele, že nastal čas k jídlu. Vše se zastavilo, ulice zcela ztichly a rodiny se shromáždily v domech, aby přerušily půst a poděkovaly Bohu. Měl jsem tu čest účastnit se těchto jídel s mnoha přáteli, sousedy, a dokonce i s rodinami svých studentů angličtiny. Byla to příležitost obětovat náročný denní půst na konkrétní úmysl a poděkovat Bohu za dar potravy a lidí, se kterými se o ni můžeme podělit.

Pak přišel Svatý týden, kdy jsem poprvé slavil velikonoční triduum mimo rodinu. Ohromila mě krása a intenzita, s jakou se moji bratři a sestry ve Fesu ponořili do Kristova utrpení. Na Bílou sobotu se studenti sešli, aby společně připravili výzdobu, která zkrášlila kostel na velikonoční vigílii. Během ní bylo do církve přijato několik nových členů, a náš farář připravil občerstvení na společné setkání po mši.

Velikonoční vigílie byla jedním z nejradostnějších projevů víry, jaké jsem v životě viděl. I po dlouhé bohoslužbě lidé zůstávali v kostele a do noci zpívali chválu vzkříšenému Beránkovi, doprovázenou jásavými výkřiky radosti a tancem.

Následující den, po ranní mši, které se zúčastnilo i několik marockých muslimů, aby zažili a poznali naše velikonoční svátky, jsem spěchal domů připravit

pečenou jehněčí kýtu a dostatek příloh k sváteční hostině. Můj spolubydlící a několik dalších muslimských přátel mi nezapomněli popřát radostné „velikonoční svátky“ a doslova mě zasypali poetickými požehnáními a přáními, typickými pro krásný arabský jazyk. Začali přijíždět přátelé z kostela, a když zapadlo slunce, shromáždili jsme se na mé střešní terase, abychom hodovali a oslavili Kristovo zmrtvýchvstání.

Sdílení života, sdílení víry

Když se z mešit po celém starém městě ve Fesu ozývalo volání k modlitbě, chvíli jsem pozoroval dění kolem sebe. Byl jsem obklopen katolickými přáteli z různých prostředí i drahými marockými přáteli, smáli jsem se, užívali si dobrého jídla a slavili Velikonoce tisíce kilometrů od mé vlasti. Vzpomněl jsem si na slova svatého Charlese de Foucaulda: „Není nutné druhé učit, léčit je nebo je napravovat. Stačí jen žít mezi nimi, sdílet s nimi lidský úděl a být jim přítomen v lásce.“

Přesně to mi nabídla církev v Maroku a já doufám, že to sám nabídnu i ostatním.

Patrick Bereit
National Catholic Register
Přeložil Pavel Štíčka

Patrick Bereit
učitel angličtiny v marockém Fesu

ZAPOMENUTÁ MENŠINA VE SVATÉ ZEMI

Většina debat o Blízkém východě se týká konfliktu mezi Židy a muslimy. Další skupina však zůstává téměř neviditelná. Zatímco o Hamásu a Izraeli, judaismu a islámu se píšou stohy textů, o zapomenutém lidu, který rychle mizí ze země, v níž se narodil Kristus – tedy o křesťanech – se mluví jen velmi málo.

The Catholic Register v roce 2019 popsal jejich tíživou situaci v článku nazvaném „Křesťané ve Svaté zemi: ohrožení vyhynutím, ale stále svědčí o víře“:

„Křesťané ve Svaté zemi – kteří jsou v tomto konfliktu často zapomenuti, ignorováni světovými médii a jejich počet klesá na alarmující úroveň – každý den bojují o svou náboženskou identitu.

Mnoho lidí vůbec neví, že ve Svaté zemi žijí křesťané; křesťané, kteří bojují a trpí, aby přežili a mohli zde zůstat,“ řekl deníku *Register* otec Johny Bahbah, farář z diecéze Jifna – obce, která je zmíněna v Bibli a která bývala převážně křesťanská. „Pro většinu lidí dnes Palestina znamená Arabi, kteří mohou být pouze muslimy.“

Křesťané kdysi tvořili asi 10% populace. Dnes je to okolo 2%. Křesťanské komunity ve Svaté zemi, které se ocitly v klestích zákonů a strategií muslimů i Židů, se zmenšují a možná zcela zaniknou. Násilí, pronásledování a diskriminace se dopouštějí oba hlavní aktéři, přičemž křesťané se ocitli uprostřed mezi nimi.

Před několika dny informovala *Catholic News Agency* o izraelských osadnících, kteří zaútočili na poslední křesťanské město na Západním břehu:

Palestinské město Taybeh, ležící východně od Ramalláhu a známé jako poslední zbývající město na Západním břehu obývané výhradně křesťany, čelí neustálým útokům izraelských osadníků na obyvatele, jejich majetek a zemědělskou půdu.

Podle agentury ACI MENA, arabského partnera CNA, osadníci v posledních týdnech založili novou osadu na východním okraji Taybeh, na troskách farmy, jejíž majitelé byli vyhnáni přibližně před rokem.

Osada byla postavena v klíčové zemědělské oblasti o rozloze zhruba 17 000 dunamů (asi 4200 akrů), která je důležitou ekonomickou tepnou města. V oblasti se nacházejí tisíce olivovníků, drůbežárny a ovčí farmy a rozsáhlá pole se sezónními plodinami. Tvoří většinu z celkové rozlohy

Taybeh. Foto: Ralf Lotys / wikimedia

Taybehu, která činí přibližně 24 000 dunamů (zhruba 5 900 akrů).

Křesťané jsou také terčem útoků ze strany muslimů, jak před několika dny informovalo *Centrum Lindisfarne*:

Válka v Gaze nezdevastovala jen toto území. Jak už *Centrum Lindisfarne* dříve uvedlo, postavila křesťany v Gaze do beznadějně situace – ocitli se mezi dvěma stranami konfliktu, kterého se nechtějí účastnit, ale očekává se od nich, že budou podporovat Hamás. Je téměř nemožné zjistit, co se v Gaze skutečně děje, ale palestinská média informují o tom, že Hamás popravuje obyčejné Palestince, pokud nejsou dostatečně loajální. Je jasné, že jakmile boje skončí, odliv křesťanů z Gazy, který trvá již několik desetiletí, se pravděpodobně výrazně zvýší.

Jak jsme již psali, každý útok na islámskou oblast, bez ohledu na okolnosti a předchozí provokace, vede zpravidla k hlubokému pocitu muslimského bratrství. Umma (islámská komunita) se semkne na podporu toho, koho považuje za napadeného člena rodiny.

Lidé nejsou schopni racionálně diskutovat o válce mezi muslimy a Židy, zejména pokud jde o kritiku izraelské politiky. Jakákoli kritika Izraele okamžitě spouští lavinu obvinění z antisemitismu a nená-

visti. Můžete odsoudit terorismus Hamásu a Hizballáhu, ale pokud se odvážíte kritizovat Izrael, „vytáhne se těžký kalibr“.

Realita je taková, že kritika izraelské politiky a válečných akcí není o nic více antisemitská, než je kritika papeže a modernismu magisteria protikatolická. Civilizovaná diskuse mizí, protože lidé se zakopávají ve svých pozicích a zacpávají si uši. Obě strany se dopouštějí válečných zločinů a krutostí – a křesťané jsou v pas-ti mezi oběma válčícími stranami.

Zmizí zcela ti, kdo uctívají Ježíše Krista, ze země jeho narození? Vypadá to, že jako reálná možnost. Spolu s manželem se každý den modlíme jeden růženec navíc za mír ve světě, v naší zemi, v naší čtvrti a v našich rodinách.

Pane Ježíši, smiluj se nad námi.

Maria, Královno míru, oroduj za nás.

Mary Ann Kreitzer
Les Femmes – The Truth
Přeložil Pavel Štíčka

Mary Ann Kreitzer
spisovatelka

PETR PIŤHA: ZAVÁTÝ ŽIVOT

Kniha *Zavátý život* zahrnuje dva nesterjné dlouhé a v mnohém ohledu odlišné texty. Lze ji zařadit jako klasický příklad žánru zvaného *Bildungsroman*.

První díl *Jáchym* vede čtenáře do krajiny šťastného dětství, jak o něm dokázali psát autoři narození na počátku minulého století, Marcel Pagnol nebo Vladimír Nabokov. Přerod chlapce v muže se odehrává během čtyř let. Klíčové jsou zážitky z prázdnin strávených na zámku Bellmont. Sem se k odpočinku sjíždějí přátelé Jáchymových rodičů, aristokraté a učenici. Pro chlapce hrají důležitou roli nejen vztahy s dospělými, ale i přátelství s venkovskými vrstevníky, zejména s dcerou hajného Marianou, služebnou Verunou a s dětmi hostů. Poeticky vykreslená harmonie letních dní, střídání veder a ochlazení, je pozadím pro setkání chlapce s mírem i válkou, uměním i hrubostí, lidskou dobrotou i zlobou, láskou i smrtí, pokolením, po němž přichází pokora, vztekem a pýchou, které se lámou v žal a lítost.

Při prvním čtení jsem se nedokázala ubránit otázce: není vše, co se tu líčí, jen rámec pro autorovu snahu vykreslit ideál na úkor reality? Až při druhém čtení mi došlo, že nejde o nahý objektiv objektivitu, ani o mnohdy nesoudný až nestoudný realismus. Právě naopak: starosvětský styl nás má vést ke kontemplaci, jako bychom stanuli před portréty starých mistrů, jakými jsou třeba Rembrandtovy portréty syna Tita. Tomu odpovídá i jisté „bezčasí“, do něhož je děj zasazen. Až na samém konci románu je vnitřní i vnější svět titulního hrdiny chráněný a uzavřený v domě dětství konfrontován s krutými událostmi vnějšího světa. Ty si čtenář pokouší časově zařadit. S ohledem na historickými událostmi jasně vymezený čas druhého dílu by se měl takovým pokusům raději vyhnout.

Druhý díl, *Hrabě Solnic*, je mnohem kratší, někdy až zkratkovitý. Je třeba předeslat, že je nutné číst se stálým zřetelem k faktu, že se nejedná o román historický. Dějinné události jsou pouhým pozadím pro další osudy hlavního hrdiny. Hrabě Solnic (jméno a titul zděděné po přeslici) alias Jáchym Amler se po krátké epizodě úspěšné univerzitní kariéry stává psan-

cem a hrou osudu se ocitá tentokrát inkognito na zámku Bellmont. Dům Jáchymova dětství je nyní sídlem hraběte von Keulena. Život na Bellmontu je konfrontován s děním ve světě zmítaném válkou.

Zůstaneme-li u metafory ze světa malířství, nese portrét Hraběte Solnice vykreslený ve druhém dílu *Zavátého života* rysy několika skic, v nichž se čáry překrývají. Pozorný čtenář, který si postupně vytvořil v mysli obraz titulního hrdiny, je zmaten a říká si, je tohle jeden člověk, nebo je jich vícero?

Jak už bylo řečeno výše, při četbě druhého dílu (který se více méně odehrává na pozadí událostí zabráných Sudet a druhé světové války) je třeba mít neustále na zřeteli skutečnost, že drama vnějších dějin je jenom příležitostí pro drama vnitřní, drama jedince, který se ve zkouškách osvědčí, nebo zklame. S tímto záměrem je, jak se domnívám, do textu románu vložena i obsáhlá úvaha Jáchyma Amlera věnovaná tématu výchovy. Ta má v celku děje své nezpochybnitelné místo – hrdina, jehož růst jsme sledovali v prvním dílu a který ve druhém dílu osvědčil charakter, přemýšlí o základech, na nichž lze charakter vybudovat. Jakých podob výchovné působení nabírá v rámci děje románu, nebudeme na tomto místě prozrazovat.

Tím se dostáváme k autorovi románu *Zavátý život*. Profesor Petr Piřha, lingvista, kněz, pedagog, bývalý ministr školství debutuje jako autor románové prózy, ačkoliv už má za sebou rozsáhlé dílo odborné na poli lingvistiky, pedagogiky, teologie a dějin umění. Napsal i několik knih pro děti. Všechny čtenář se bude možná ptát, kolik je toho v románu z autorova života, tím spíše, že dílo je věnováno „památce mých předků“ a vyprávění (přestože je v *er-formě*) prozrazuje intimní vztah vyprávěče k titulní postavě. Každý autor dává do svého díla sebe sama, jinak ani snad nelze psát. Přesto není třeba pít se po detailech. *Zavátý život* není pouhopouhá zašifrovaná biografie, je příběhem touhy duše, která se chce zahrát o duši, je básní o zavátém dětství, o lásce, která jest a která trvá. Tak je dobré jej číst.

Rodičům a vychovatelům přinese román podněty k přemýšlení. Mladí lidé se seznámí s minulostí, o které málo vědí, a mohou najít i mnoho pozitivních vzorů při mnohdy nelehkém hledání vlastní identity. Inspirativní může být i způsob života, který přináší smysl, a obraz společnosti i společenství, v kterých panuje řád. Starším čtenářům se snad vybaví vlastní vzpomínky. K některým pasážím, které znám z rukopisu, se ráda vrátím. Grafická úprava textu a provedení vazby evokují dobu děje. Díky nim může čtenář navyklý na jednorozměrnost dnešní knižní kultury zažít hostinu smyslů. Češtině chybí správné slovo, knihu lze označit termínem *Gesamtkunstwerk*.

Klára Osolsobě

Prof. PhDr. Klára Osolsobě Dr.
profesorka morfologie, počítačové
a korpusové lingvistiky na ÚJČ FF MUNI

O CO JE OPRAVDU VEDEN SPOR NA KATOLICKÉ TEOLOGICKÉ FAKULTĚ UNIVERZITY KARLOVY

Již celé měsíce jsme protichůdně a často zmateně i nepravdivě v katolických a mnohých jiných médiích informováni o vleklých sporech na uvedené fakultě.

Od těchto informací se jako záplavy do všech směrů rozlévají komentáře a názorné repliky po sociálních sítích všeho druhu. Obraz, který je vytvářen, vyvolává dojem, že fakulta je v úplném rozkladu. Jsou vedeny různé právní spory. Společnost pak pranýřuje církev jako celek, především pak Velkého kancléře, pražského arcibiskupa Jana Graubnera. Zvedají se hlasy, aby fakulta byla zbavena církevního dozoru, popř. i vůbec zrušena cestou sloučení s některou z dalších teologických fakult. Je pochopitelné, že se kritika přenáší do dalších oblastí působnosti církve. Oživují se a přetřásají dávno i právně vyřešené skandály.

Celé popsané dění, nejednou velmi dramatické, zakrývá pravou podstatu sporu. Ten je veden o pravověrnost výuky všech studentů a o formaci kněží. Lze to pojmenovat tak, že do terénu budou přicházet buďto zcela liberální, teologicky zavádějícím způsobem vzdělaní a jakoukoli církevní autoritu ignorující kněží, nebo kněží pevně stojící v nauce magisteria a přejímající hierarchické uspořádání církve. Je nasnadě, že prvý z přístupů povede k rozkladu církve. Druhý bude čelit již vzniklým trhlinám. Jde tedy o budoucnost katolické církve u nás.

Pochopitelně jde o pozice ve vedení fakulty. Mohli bychom říct, že jde o boj muže proti muži, což vysvětluje, že spor je krajně vyostřen.

Určitou záhadou je, proč přední představitelé liberalismu nebyli exkomunikováni pro do nebe volající hereze. Proč bez jediné zmínky, kromě referátu v časopise *Te Deum*, zůstala přednáška, kde se říká, že „tradiční podoba katolické církve představuje pouze překážku duchovního rozvoje“. V závěru pak je zpochybněna skutečná existence Krista – „jádem křes-

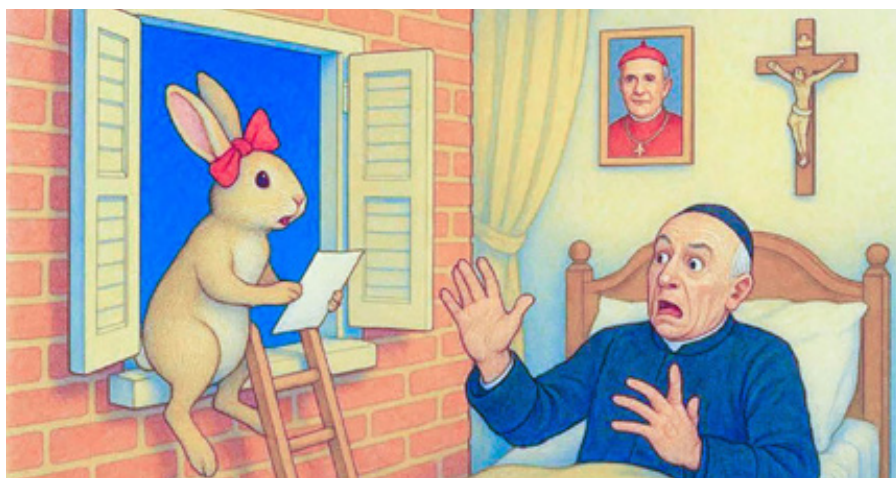

Foto: Ladislav Jackson / FB

ťanství je vzkříšený, živý Kristus, žijící ve víře, naději a lásce mužů a žen v církvi i za jejími viditelnými hranicemi“. Zákonitě se pak objeví otázka spásy. I když se tím nikdo z těchto teologů nezabývá, je nasnadě, že už to lidé nějak zvládnou sami.

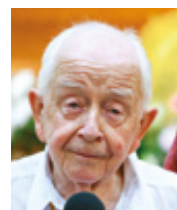
Že se nikdo z domácích biskupů neozval, si lze vyložit tím, že mediálně proslulá a bezmezně obdivovaná protagonisty liberalismu je marné a zbytečně riskantní napadnout. Proto vcelku rozumně mlčí. Nápravu můžeme očekávat jedině z Vatikánu.

Po komedii paní rektorky UK na Vyšehradě, kde za účasti policie, záchranky a hasičů mělo snad dojít k únosu děkana Brože z domu Vyšehradské kapituly po žebříku, která nezůstala bez trefných komentářů (viz obrázek), vyslovilo se ministerstvo školství. Bývalá prorektorka UK prof. Dr. Radka Wildová, dobře znalá vysokoškolské legislativy, která dnes vede Sekci vysokého školství, vědy a výzkumu MŠMT, stručně a jednoznačně odsoudila poslední kroky paní rektorky, prohlásila je za mimoprávní s odkazem na přísluš-

né paragrafy a nařídila je odvolat, a to do sedmi dnů. Po pár dnech vytrvalé práce právních kejklířů protistrany byla prof. Wildová označena za diletantu, který by měl včas zít všechno zpět.

Můžeme tedy doufat, že spor skončí vítězstvím rozumu. Doufejme, že to přinese i větší rozvahu a zodpovědnost při podzimních volbách nového rektora UK. Na co musí dlouho zostouzení a mediálně pranýřovaní akademici z KTF UK čekat, je omluva rektorátu v čele s prof. Králíčkovou a nestoudných médií.

Mons. Petr Piřha

Mons. prof. PhDr. Petr Piřha CSc., Dr.h.c. kanovník Kolegiální kapituly Věch svatých na Hradě Pražském

BUĎ ZÁMEČNÍKEM DOBRA

Turbulence dnešních debat má jednu zvláštní vlastnost: když se rozsvítí nápis „připoutejte se“, místo abychom si zapnuli pás, začneme přes sebe házet kufr. Vzpomínka na Charlieho Kirka to ukázala dokonale. Jedni zvedají prst: „rasista!“ – protože řekl něco o pilotovi a bezpečí. Jiní mávají praporem „empatie“, která ve jménu soucitu nesmí připustit nepohodlnou pravdu. Jenže letadlo se neřídí dobrými úmysly, ale kompetencí. A veřejná debata se neřídí nálepkami, ale pravdou v lásce.

Katolíci v tom má docela jasný manuál. Katechismus připomíná, že lidský život je posvátný (KKC 2258) a musí být respektován a chráněn absolutně od okamžiku početí (KKC 2270). Tečka. Není to výpočet s výjimkami podle nálady publika, ale pevný bod, o který se opřeme, i když otázky zabolí a nemají rychlá instantní řešení. Hypotetické etické scénáře nejsou hra na city, nýbrž upevňování svědomí. A svědomí, jak víme, máme formovat. Sv. John Henry Newman, kardinál a významný anglický teolog 19. století, který byl svatořečen v roce 2019 a brzy má být oficiálně prohlášen učitelem Církve, připomínal, že pravé svědomí nikdy nestojí proti Bohu, protože je „původním zástupcem Krista“ v lidské duši. To znamená, že nelze svědomí povyšovat na absolutní subjektivní pocit – má být vyučováno, cvičeno a vychováno.

Pravda bez lásky bolí; láska bez pravdy klame. A Katechismus nás přímo nabádá k laskavému výkladu slov druhého (KKC 2478): nejprve hledej dobrý smysl, teprve pak napomínej. To je disciplína, u níž se dělají „břišáky“ duše.

Když někdo varuje před „pozitivní diskriminací“, nemusí to být útok na barvu pleti, ale připomínka prosté zásady:

Letošní svátek sv. Ludmily připomenu 1100. výročí translace jejích ostatků z Tetína do pražské baziliky sv. Jiří.
Foto: © Lucie Horníková

spravedlnost stavíme na pravdě o člověku. V řízení letadla, v medicíně i v politice jde o totéž: schopnost sloužit dobru. Koneckonců – Pilát měl v tabulkách pořádek. Pravdu před sebou ale neunesl.

Právě medializovaný příběh tří starších sester z bývalého kláštera Goldenstein u Salzburgu ukazuje, že svědomí a důstojnost se netýkají jen velkých teologických tezí, ale i velmi konkrétních životních situací. Sestry ve věku přes osmdesát let byly proti své vůli přemístěny do pečovatelského domu, ačkoli měly podle dřívější dohody právo zůstat v klášteře „do konce života“, pokud jim to zdraví dovolí. Nyní se s pomocí zámečníka do kláštera vrátily, obnovily základní provoz a znovu začaly žít podle své řehole – v modlitbě, práci a vzájemné podpoře. Přestože narazily na kritiku a obavy církevních autorit ohledně tzv. bezpečnosti a zdravotní péče, ukazují se, že vnitřní

hlas, pokud je formován pravdou a vírou, dokáže dát odvahu postavit se i proti vnějším tlakům. Bravo!

A jsme před volbami. Zachraňovat „demokracii“ není otázka jedné škrtnuté ze všech kolonek. Začíná to u kuchyňského stolu a v srdci: dosvědčit, že lidský život je nedotknutelný, že slova nejsou zbraně k likvidaci protivníka, ale mosty k pravdě.

Tak si, milí přátelé, bratři a sestry, zapneme pásy: přivažme se k Pravdě, přibalme Milosrdenství a vzletíme k rozhovorům, kde se nevydírá city a nekrouť nezpochybnitelná fakta. Až pak se i naše veřejná debata přestane trást. A když přijde další turbulence? Modlitba, půst za protivníky a trpělivá argumentace. Tři motory, které jen tak nevypnou.

–zd–

MONITOR – publicistický čtrnáctideník. ISSN 1214-8458. MK ČR E 15474.

Šéfredaktorka: Zdeňka Rybová. Redakční rada: Mgr. Roman Cardal, Ph.D.; P. Mgr. PhDr. Štěpán Filip, Ph.D., OP; Mgr. Andrej Kutarňa; Ing. Vojtěch Macek; prof. Tomáš Machula, Ph.D., Th.D.; Jan Šindelka; Mgr. Radim Ucháč. Teologický poradce: P. Mgr. Evermod Jan Sládek OPraem.

Vydavatel: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha, e-mail: redakce@rcmonitor.cz, http://rcmonitor.cz, číslo účtu: 2400089111/2010

Vychází s církevním schválením Arcibiskupství pražského čj.: arc/419/10 ze dne 10. 9. 2010. Nevyžádané příspěvky a materiály se nevracejí.